11de JAARGANG CURAÇAO DEN 3n. NOVEMBER 1894. N°. 566.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD:
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

EEN EVENEMENT.

Wie vóór slechts weinige jaren zou hebben voorspeld, — aldus het *Centrum* — dat nog eens een katholiek priester, een religieus, een pater Dominicaan als hoogleeraar zijn intrede zou houden in een onzer Universiteiten, zou ongetwijfeld met een spottend schouderophalen zijn begroet. In een wetenschappelijke instelling was immers voor een dienaar der katholieke Kerk geen plaats! De klove tusschen geloof en wetenschap was immers zóó diep en breed, dat van een samengaan dier twee geen sprake kon wezen! Ja, de katholieke Kerk had eenige wijsgeeren, eenige theologen van naam aan te wijzen: maar hunne werken bezaten nog slechts een historische waarde; zij pasten niet meer in het kader van onzen tijd; de godsdienst was niets anders — het woord is van mr. S. van Houten — dan „verouderde wetenschap"....

En nu.... wat onwaarschijnlijk, wat onmogelijk en ongeloofelijk scheen vóór slechts enkele jaren, is geschied. Een priester, een religieus heeft zijn inaugurale rede gehouden als hoogleeraar aan de gemeentelijke Universiteit van Amsterdam. Hij heeft officieel zijn plaats ingenomen te midden van de vertegenwoordigers der wetenschap. Hij heeft gesproken over St. Thomas en zijne wijsbegeerte en een gedinstingeerd gehoor, waaronder de hoogwaardigheidsbekleeders der Kerk naast die der menschelijke kennis waren gezeten, heeft met aandacht en blijkbare belangstelling geluisterd naar hetgeen hij te zeggen had.

Over den inhoud der rede zelve zullen wij niet uitweiden. Die rede, schitterend in haren strengen eenvoud, welke terstond den denker en den geleerde openbaart, spreekt zóó klaar en duidelijk tot een ieder, dat zij alle toevoeging overbodig maakt, dat elke toevoeging hier zelfs misplaatst zou zijn. Het feit echter, dat zulk een rede uitgesproken werd in de *Aula* der Amsterdamsche Universiteit, uitgesproken door een harer professoren, mag op deze plaats niet onbesproken blijven. Het is een evenement. Een evenement, dat ons zegt, hoe allengs de vooroordeelen beginnen te wijken, welke talloos velen tegen de katholieke Kerk innamen, een evenement, dat bewijst ook, hoe het licht der katholieke waarheid doorbreekt in kringen, waar het, naar men meende, nooit meer zou kunnen stralen....

Welke grieven men ook tegen onze eeuw moge aanvoeren, *dit* zal men haar ter eere moeten nageven, dat zij een zekere objectiviteit betracht, dat zij de critiek in ruime mate aan het woord heeft gelaten en daardoor reeds met vele tot dusver als vaststaande feiten beschouwde dwaasheden heeft gebroken. Zoo is het op historisch, zoo is het ook in meer dan één opzicht op wetenschappelijk gebied. Ongetwijfeld, daar wordt nog zeer veel gevonden, wat aan vroegere dagen herinnert: felle hartstocht, scherpe vooringenomenheid, een hardnekkig vasthouden aan fabeltjes, waarvan de valsche grondslag reeds lang is aangetoond. De geschiedvervalsching heeft haar laatste woord nog niet gesproken en de bewering, dat het geloof, voornamelijk het geloof der katholieke Kerk, de ontwikkeling der wetenschap in den weg staat, zal nog dikwerf genoeg worden vernomen. Maar desondanks valt er toch op vooruitgang te wijzen, vooruitgang in den waren zin van het woord, al zou men daarbij dan ook van een *terugkeer* kunnen spreken, een terugkeer namelijk tot hetgeen als waarheid staat voor alle tijden: de op hechte grondslagen gebouwde philosophie onzer Kerkleeraren. Deze waarheid kan 't meest ruime en onpartijdige onderzoek doorstaan en het is juist dit onderzoek, wat zij wenscht, want alleen langs *dien* weg zal men kunnen komen tot hare erkenning. Daar is geen enkele tak van wetenschap, waartegenover de katholiek eenig vertrouwen, eenige vrees behoeft aan den dag te leggen. Men heeft het tegenovergestelde geloofd en verkondigd van tallooze katheders, in tallooze geschriften. Daar waren er zelfs onder ons, geloovige vrome lieden, die, door al die luide verzekeringen min of meer onthutst, de moderne kennis en den vooruitgang met schuchteren, zelfs vijandigen blik beschouwden. En zóó diep had dit wanbegrip wortel geschoten, dat het Vaticaansche Concilie het met machtige stem moest herhalen: er bestaat geen klove tusschen geloof en wetenschap....

Zeer zeker is dit wanbegrip ook in onze dagen nog verre van uitgeroeid. Het leeft en tiert nog krachtig, óók in wetenschappelijke kringen, óók bij lieden, die blijk geven van te streven naar ernstig onderzoek. Maar de hoop is gewettigd, dat, naarmate dat onderzoek degelijker worden zal, naar mate men beter zal doordringen in het wezen en de oorzaken der dingen, naarmate men zich meer waarachtig philosoof toonen zal, het geloof gaandeweg meer als uitkomst en licht, dan als hinderpaal en domper zal worden beschouwd. De eigenlijke reden, dat velen de katholieke wetenschap verachten en het katholiek geloof bestrijden is, dat men noch de een, noch de andere kent. Aan de katholieken kan men niet ten laste leggen, dat zij verzuimen, hunne aandacht te wijden aan hetgeen door andersdenkenden wordt geleeraard; een uurtje toevens in de bibliotheek van onze beoefenaars der wetenschap, van onze kloosters, laat op dit punt niet den minsten twijfel toe. Maar hoe is het gesteld met die andersdenkenden? Nemen ook *zij* behoorlijk kennis van wat er geschreven wordt door katholieke geleerden? Zijn zij vertrouwd met de leer onzer kerkvaders, onze groote theologen en philosophen? Bestudeeren zij de encyclieken, die uitgaan van Rome en volgen zij de gezaghebbende commentaren, welke daarop worden geleverd?.... Op al deze vragen kan men het beste antwoord vinden bij den verkoop van boekerijen door niet katholieke geleerden aangelegd. Wat men daarbij aantreft aan werken over Roomsche wetenschap, over Roomsche leer en Kerk, is doorgaans zóó onbeduidend, dat een kind het zou kunnen dragen in zijne handen. En juist dit *niet kennen*, juist die dikwerf *volslagen onkunde* is de groote hinderpaal voor de ontwikkeling der ware wetenschap, welke de rede tot grondslag heeft en het geloof tot breidel en richtsnoer. Steeds heeft daarom onze roemvol regeerende Paus Leo XIII zich beijverd de wetenschap hoog te houden en te doen stralen in het volle licht. Hij allerminst is beducht voor hare onderzoekingen. Met koninklijken zin heeft Hij de schatten van het Vaticaan toegankelijk gesteld voor alle geleerden, Roomsch of Onroomsch. U-

FEUILLETON

Promesa di un Rei

—o—

(*Continuación*)

Nan ta drenta e templo.

E cas di Dios ta yená di visitador, pasobra ta dia jueves anochi, i tin na Paris un cofradía koe su miembronan ta obligá di pasá parti di dia jueves anochi pa manecé dia vierna, e anochi koe Sagrado Corazón di Jesús a sufri agonia riba cerro di Olivo, den adoración silenciosa delanti di Santo Sacramento expuesto. P'esai e adorno, semper primoroso, dje cas di Dios ta más brijante koe di costumbre; numerosa vela ta cendé riba altar, e pirámide di yerba semper verde i di flornan olorosa ta maravilljosamente decorá. Nubia di incienso ta cruzá den espacio, i tónonan di orgel ta resoná magestuosamente den e bóvedanan. Nan ta contando e sencible queja amorosa di Sagrado Corazón di Jesús, e Impropérionan.

"*Popule meus, popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? Responde mihi.*" (Mi pueblo, mi pueblo ¿kiko mi a haci bo, ó coe kiko mi a afligí bo? Respondé mi).

En seguida nan ta rezá letanía di Divino Corazón di Jesús, después bendición coe Santísimo Sacramento, i pa cerrá e solemnidad un himno na francés koe ta yená toer e parisiensenan di entusiasmo.

Na principio Moritz ta largá su vista recorré curiosamente e muraljanan afin di contemplá, coe mirada di artista, e condecoracionnan extraordinariamente numerosa i elegante, caba su atención ta caï riba e numeroso público aljí presente, i en verdad él ta mirá hómbernan representá na número suficiente, i por consiguiente no ta existí p'éle ningún razón pa avergoncéle di su visita. El ta mira hómbernan di toer categoría, principalmente esnan koe ta disfrutá di un posicion social camina él no por tribi spera nunca di yegá, inclinánan cabez te na suela delanti dje Dios Omnipotente, scondí bao di figura di pam. Durante canto, él ta scuchá coe coe grandi atención i dulce melodianan, nan ta p'éle sonido extraño di un lenguaje extraño. i quizás ta justamente esai a haci tan profunda impresión riba su alma. Ora di alzá coe Santísimo, i koe toer hende ta arrodiljá, él també ta haci mes cos koe lo demás, ma él no ta lamantá riba asina liger manera e ótronan.

Ja ta largoe ratoe caba koe mayoría dje visitadornan a abandoná e capiljá, i únicamente e veinti cuatro miembronan dje cofradía, koe tin di keda pa e adoración nocturna, ta rondoná e corriente di misericordia dje Santísimo Rei, i te ainda e pintor ta semper arrodiljá na suela coe su brázanan riba lomba di un stoel i su cara den su dos manoe. Lena ta largéle ketoe, él no ta aviséle pa nan bai; él ta cai na rodilja un banda di su esposo i él ta rezá di fondo di su corazón. Alternativamente sentimientoenan di speranza, gratitud i alegría ta invadí su alma; él ta persuadí koe algo misterioso ta pasando den pecho di su esposo, él ta sintí presencia di Dios, un voz interior ta biséle koe ora di gracia a yegá, koe toer su oracionnan ferviente a ser escuchá, koe awor su esposo lo bolbé cogé e camina di paz koe él a abandoná.

Na e momento sublime aljí, Lena no ta corda riba su necesidadnan di vida. Koe Moritz, e hombe, koe él ta stimá asina tantoe i koe él a jurá fidelidad na pia di altar, lo ta atrobé di acuerdo coe n'éle den cos di más importante i di más santoe, koe lo él observá su debernan religioso, koe lo él pidi Dios coe n'éle, yegá un banda di dj'éle na mesa di Señor, koe nan dos a haljá un asilo sigur den corazón di Jesús — atá lo que ta alegrá e fiel é inocente alma infantil asina tantoe. Su alegría tin algo parecida na alegría dje espíritunan celestial koe, segun siguranza di Redentor, ta jubilá toer vez koe un jioe extraviá bolbé haljá camina di cas di su Tata. Si, Moritz bolbé bira piadoso i bon manera promer, con tal koe él no bolbé pintá cuadro escandaloso i no bolbé ofendé Dios más, anto e esposa lo ta contenta. Maské mes él tin di keda pober, ganá pida pam coe toer pena di mundo ¿kiko esai ta nificá basta e cos principal ta salvá?

Ora nan dos a lamantá riba, camná yegá na porta pa sali, tabatin dos gota grandi di lágrima den wowo dje artista: él no ta papia ni un palabra, i Lena ta evitá també di puntréle nada. Su manecé ora e esposa a yegá cas fô di misa, él ta keda sorprendé di bin halja su compañero di vida ya ta trahá alegremente. El a span un otro panja i celosamente él ta delineando coe carbón un imagen nobo

— "¿Ta kiko bo ta traha awor caba, asina tempran?" Lena, curiosa manera toer mujer, ta puntréle.

— "Mi ta pintando," él ta respondé brevemente sin interrumpí su trabao.

— "¿Atrobé pa salón?"

E pintor ta drai miréle, menacéle coe dede.

— "Lena", él dici, "no fada mi, stop coe e chanza alji: panja i verf ta costá masjá hopi placa pa largá nan kimá — ma, Dios gracias, tin ainda otro cos mejor pa pintá coe e indecéncianan moderna, i tin otro muraljanan també pa colgá cuadro, koe muralja dje salón,

— "Bravo, basta bo no bai pintá awor atrobé un cuadro manera es un di último, anto ya cos ta bon; cualquier otro ta mejor, cualquier koe sea, ta más preferible. ¿Ma bo no por bisa mi na oenda bo a haljá materia awor?

— "Propiamento bo no mester mirá mi trabao, sino te ora él ta clá, fonó bo ta capaz di bai figurá bo, koe necesidad di placa a haci mi birá sacristán. I no, t'asina; un impulso interior, amor di arte a haci mi coeminsá e cuadro nobo, i si ora mi cabéle, él no correspondé na toer exigencia severa di arte, anto voluntariamente mi mes ta kiméle, pasobra mi ta un chambón, un miserable chambón, koe no ta comprendé nada di arte."

— "Nó, nó, esai bo no ta jánimo, valor! E trabao aki lo lográ — ma te ainda bo no bisá mi ta kiko. ¿Mi no por sa anto?

niversiteiten worden gesticht op zijn initiatief, met zijn zedelijken en materieelen steun. En Sint Thomas heeft Hij doen herleven in deze negentiende eeuw, welke meer dan eenige andere misschien dorst naar kennis, de eeuw die ondanks al haar materialisme tóch in zich het onweerstaanbaar verlangen voelt branden naar iets hoogers, dan de Natuur alleen, de eeuw, die zoekt en vorscht in dit aardsche zonder te kunnen vinden, wat haren geest met zooveel passie gespannen houdt.

De vruchten van dezen arbeid kunnen niet uitblijven. Prof. de Groot heeft er in zijn rede aan herinnerd, dat in het begin dezer eeuw bij velen de leer en zelfs de naam van den H. Thomas geheel waren vergeten en men kan, men mag het zeggen : de wereld heeft bij dit vergeten niets gewonnen. Integendeel. Hoeveel verwarring in de geesten, verwarring in de gemoederen, hoeveel zedelijke en intellectueele ellende, welke onze eeuw moest aanschouwen, zou voorkomen zijn geweest, wanneer men op de basis door den grooten denker der dertiende eeuw gelegd, had voortgebouwd,— wanneer men had vastgehouden aan hetgeen door hem was geleeraard en niet de valsche, maar de goede en ware rede ten troon had verheven ? Wuftheid, oppervlakkigheid en gebrek aan onderzoek zijn al mee de voornaamste oorzaken van de buitensporigheden, waartoe onze eeuw is vervallen, de kweekers van het ongeloof en bijgeloof, dat tiert in de meest beschaafde kringen. En de philosophie van St. Thomas is daarentegen juist de degelijkheid-zelve, steunende op de meest hechte en meest volmaakte grondslagen. Zij is de echte wetenschap, die weet, dat haar grenzen zijn gesteld, maar steeds verder doordringt in wat haar domein is en den menschelijken geest altijd hooger opvoert. Die vrij is van alle bekrompenheid — maar tevens van alle lichtvaardigheid en partijdige uitspraken. Die verzoening brengt en vrede, omdat zij het menschelijk geluk en vervolmaking beoogt en voorgaat op den weg, welke leiden moet tot Dengene uit Wiens hand al het geschapene voortkwam....

Het optreden van een priester, een kenner der Thomistische philosophie als hoogleeraar aan een onzer Universiteiten, is daarom voor ons een bron van de grootste vreugde. Zijn wij gestreeld in onze trots als katholieken, nóg hooger is het gevoel, dat ons bezielt van blijde verwachting op de resultaten, welke uit dit heuglijk feit zullen voortvloeien. Wij twijfelen niet of de vooroordeelen tegen de katholieke Kerk zullen door een behoorlijke kennis van St. Thomas geheel en al worden uitgeroeid. Men zal gaan inzien, dat het Katholicisme in stede van de wetenschap tegen te houden, haar integendeel bevordert en hooger opbouwt. En is men eenmaal tot die erkentenis gekomen, dan zal men ook aan de Kerk de eer geven, welke haar toekomt : de eer van voor het menschelijk geslacht te zijn een moeder, die al wat grootsch en verheven is, aan hare kinderen schenken kan en schenken *wil*. Dan zal het wantrouwen verdwijnen, dat zoovele duizenden en millioenen als door een slagboom van haar gescheiden houdt en men zal de schouders ophalen voor de dweepers en onwetenschappelijke lieden, die de oude fabeltjes tegen haar aanvoeren.

Niet in één dag kan dit alles geschieden. Maar de eerste stap in de goede richting is gedaan nu men gebroken heeft met de negatie, welke een zoo aanzienlijk deel der beschaafde wereld de oogen gesloten deed houden voor het licht van St. Thomas, den Engelachtigen Leeraar!

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Ingevolge de bevelen van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes, werd door Zijne Excelentie den Minister van Koloniën aan den Gouverneur de betuiging van den dank van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes, overgebracht voor de aangeboden heilwenschen en voor de betuigingen van verknochtheid aan Hare Majesteit de Koningin bij gelegenheid van Harer Majesteit's jongsten verjaardag.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 26 October ll. is bepaald, dat schepen, komende uit havens van het eiland Pto. Rico, alvorens binnen deze haven te worden toegelaten, onderworpen zullen worden aan eene quarantaine van drie weken, met inbegrip van de reis.

Blijkens mededeeling van den Nederlandschen Consul te Sto. Domingo werd door den laatst daar gewoed hebbenden cycloon de vuurtoren aan de haven van de stad Sto. Domingo beschadigd, tengevolge waarvan het havenlicht voorloopig niet branden zal, — terwijl van het weder ontsteken van het licht nader kennis zal worden gegeven.

De Gouverneur der Kolonie is op jl. Zondag des avonds naar La Guayra vertrokken, aan boord van het stationsschip *Alkmaar*.

Naar men zegt, is ZHEG. met een zending van de Regeering in het Moederland belast : deze staat, zoo als men licht begrijpen zal in verband met de wederaanknooping der diplomatieke betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela.

De Gouverneur gaat vergezeld van den heer Selhorst, als Secretaris, en den luitenant ter zee Van Straten als adjudant.

Volgens telegraphische mededeeling is de *Alkmaar* eerst Dinsdag in den vroegen namiddag te La Guayra aangekomen. (*C. Ct.*)

Eenige maanden geleden vormde zich alhier een commissie ter inzameling van gelden om het R. K. Kerkhof te Pietermaai te vergrooten. Het oude kerkhof was reeds langen tijd te klein gebleken, zoodat een vergrooting meer en meer een noodzakelijkheid werd. De weldadigheid der katholieken van Pietermaai en Overzijde werd niet te vergeefs ingeroepen. Een stuk gronds naast het oude kerkhof werd aangetocht, en sierlijk met hekwerk en een muur omringd, zoodat de parochie van Pietermaai zich verheugen mag in een waardige, nieuwe Begraafplaats. Vrijdag 2 November was de aangewezen dag ter inwijding van dit nieuwe kerkhof ; voorwaar geen andere dag kon beter gekozen zijn dan de Allerzielendag en honderden wilden dan ook van deze plechtigheid getuigen zijn, om door hun tegenwoordigheid blijk te geven van hun liefde voor de overledenen.

Omstreeks 4 uur in den namiddag van Allerzielen dag begaven zich de Hoogeerw : Pater G. Willems, Vicaris provinciaal der Paters Predikheeren, de Zeereerw. Heer Pastoor van Pietermaai L. Jansen, vergezeld van eenige andere in die parochie dienstdoende Paters naar het kerkhof. Hier wijdde de Zeereerw. pastoor der Parochie het nieuwe kerkhof in, waarna door zijn Eerw. de op dien dag gebruikelijke gebeden voor de overledenen werden gehouden.

Het nieuwe, een geheel makende met het oude kerkhof maakte op de aanwezigen een diepen indruk, vooral daar deze verbetering zoo onverhoopt in zulk een korten tijd tot stand kwam.

Dank zij daarom den weldadigen gebracht, die hun bijdragen aan dit nieuwe kerkhof geschonken hebben ; dank ook aan de vrome geloovigen, die door hun arbeid het Gode behagelijk werk bespoedigden.

Den parochianen van Pietermaai wenschen wij met hun nieuwe begraafplaats geluk.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

R. S. Chal. Larsen, C. Maarschalk & C°., Dutch Consul, Ramona de Pinedo, Jorge Jose Abrick, Fransinet Tornis, Elouise Hodge, Emilia Cadeau, Margret Maro, Catalina Corpus, Satira Curiel, Mercedes Gonzales M, José Cras, C. Palm Fz.

ARUBA

Maandag 29 October had op het Roomsch Katholieke Kerkhof, behoorende tot de parochie van den H. Franciscus van Assisië de plechtige inwijding plaats van eene kapel, die de geloovigen dier parochie gebouwd hebben uit pieteit jegens hunne dierbare overledenen en uit gevoel van medelijden jegens zoovele zielen, die wellicht in het vagevuur om hulp en voorbede verzuchtende, niemand op aarde hebben achtergelaten, die zich over hen ontfermt en geheel verlaten zijn.

De kapel is in gotischen stijl volgens een teekening van den ZEerw. Heer A. H. Frie, Pastoor en Directeur van het Jongensweeshuis van Santa Rosa te Curaçao gebouwd. Eenvoudig en netjes staat de kapel in het midden van het Kerkhof, omgeven door een aantal grafmonumenten, waarmede het een harmonisch geheel vormt.

De inzegening werd verricht door den pastoor parochie daartoe gevolmachtigd door Z. D. H. Mgr. Joosten en geassisteerd door de twee pastoors der parochiën van de Onbevlekte Ontvangenis en der H. Anna.

Na de inzegening volgde een solemneele H. Mis, die de pastoor voor het geestelijk en tijdelijk welzijn zijner parochianen opdroeg als blijk van dankbaarheid voor hunne offervaardigheid en welwillendheid bij den bouw der Kapel voortdurend betoond.

Ondanks den grooten toevloed der geloovigen die de plechtigheid bijwoonden, ging alles ordelijk en stichtend, zoodat de eerste H. Offerande in de nieuwe kapel waardig is gevierd. Met deze kapel is Aruba een Godshuis rijker, dat van geslacht tot geslacht getuigenis zal geven van den christelijken zin en van de gevoelens van menschlievendheid, waarmede de Katholieken van Aruba bezield zijn niet slechts jegens de levenden, die hen omringen, maar ook jegens de dierbare afgestorvenen die door den dood van hen gescheiden zijn.

BUITENLAND

Indie.—De Indische bladen zijn vol van beschuldigingen en "ontbullingen" over de Lomboksche-expeditie. Zij noemen feiten op die de bevelhebbers in een zeer ongunstig licht plaatsen, te meer, omdat voor dat onze troepen door de Baliërs werden overvallen, reeds lang te voren zekerheid bestond omtrent de plannen der Baliërs die niet zijn voorkomen. Wij laten hier het *Soer. Handelsblad* even aan het woord :

1°. Een luitenant schrijft d. d. 30 Augustus aan een zijner familieleden : Jelui denkt zeker allen dat we hier zoo rustig zitten, maar binnen korten tijd worden wij allen in de pan gehakt. Het verraad schuilt in alle hoeken.— 2° Volgens ooggetuigen werden ongeveer weken geleden ter reede Ampenan kisten met geweren en patronen voor den vorst van Lombok aangevoerd, die door den scheepskapitein zijn aangehouden. Nadat hierover aan den opperbevelhebber was gerapporteerd, werd door dezen last tot doorzending aan den vorst gegeven.—3° Uit een brief van een adjudant-onderofficier aan een zijner vrienden. „Hedenmorgen (de brief was gedateerd 18 Augustus) werden twee verdachte Baliers gearresteerd, door de poortwacht van het kampement te Mataram naar de wacht gebracht en in tegenwoordigheid van de bivak-commandant en den docter aan den lijve gevisiteerd." Men vond brieven behelzende nadere gegevens omtrent eene bestaande samenzwering ten doel hebbende de troepen te Ampenan, Mataram te vermoorden en dan in zee te werpen: zich meester te maken van onze wapenen en ammunitie om zoodoende met vrucht weerstand te kunnen bieden indien het gouvernement eene nieuwe expeditie mocht uitzenden. De coup de main zou beginnen te Mataram en Tjakra Negara, daar men het vooral gemunt had op het materieel der artillerie. Eenige Balische hoofden hadden zich omtrent de behandeling van het geschut op de hoogte gesteld, door met den neus er bij te staan gedurende de exercitien in de Kanonier-school, die in den laatsten tijd te Mataram en Tjakra Negera hebben plaats gehad. Men had zich nu overtuigd dat het niet zoo moeielijk was een stuk behoorlijk te bedienen en zou de blanda's den weg opzenden, waarvan geen terugkeeren mogelijk is. De hoofden werden vervolgens uitgenoodigd tot de meeste voorzichtigheid en geheimhouding van het plan en om zich tot handelen gereed te houden ; dat alles stond in de brieven. Beide Baliers werden tusschen de bajonetten naar het hoofdkwartier gebracht, alwaar hunne aankomst zeker de grootste verbazing en ontsteltenis zal hebben verwekt. Maar de samenzwering is nu voor goed in het water gevallen, dank zij de oplettendheid van den schildwacht en de slimheid van den doctor om de brieven op te sporen, hoe geheimzinnig zij ook verborgen waren."

Uit deze en nog veel meer andere feiten uit Indische bladen, blijkt maar al te duidelijk hoe roekeloos onze Bevelhebbers op Lombok zijn te werk gegaan, door geen genoegzame voorzorgsmaatregelen te hebben genomen, waardoor de Baliers overal mogelijk is gemaakt. De te Soerabaya verpleegden verklaren ronduit, dat te Sassaks onze troepen

---

— " Pakiko no — ma bo no bofón di mi." I koe dede él ta moestra su esposa riba e panja.

Lena ta camná yegá más acerca i coe atención él ta fica observa e delineaméntonan indistinto ainda. Durante un rato su wówonan ta recorré e strépinan pretoc, den dj'esai su fisonomía ta haljá un expresión di sorpresa, un sonrisa ta kede hungá den su cara, él ta dal su manoenan na otro, keda cariñosamente agradecido ta mira su esposo.

— " ¿ Por ta posible ? ¿T'esai bo kier pintá ?"

— " Sí, t'esai."

— " ¡ Alabado sea Dios ! Con que por fin mi ta bolbé mirá bo riba e camina koe koe ta e verdadero camina pa bo, riba e camina di arte sublime, pura, ideal. Awor també bendición di Dios lo bahá riba dj'éle i e obra lo reusí."

— " ¿ Bo ta keré ? Casi mi ta temé koe lo mi bolbé malográ ; ta parcé mi, como si fuera mi no a haci bon di eligí un tal objeto, objeto, koe probablemente mi pobercito pincel no por reproducí su beljeza ideal riba panja."

—"Haci lo que bo por, i ora e pincel no kier siguí vuelo di bo imaginación i koe colornan dje mundo aki ta parcé demasiado débil pa por reproducí riba panja imagen dje Dios Homber den su beljéza celestial, según nos ta representéle den nos espíritu, rezá anto, manera fraij Angélico de Fiesole a hací, ora él tabata pintando su madona, pasobra arte i oración ta roemán coe otro. Pintá un imagen asina ta també un oración, i su presencia, tan pronto él ta adorná templo di Dios, lo excitá miles di hende na rezá, i toer e oracionan lo derramá, manera rocío di cieloe, nan bendición riba bo, e artista"........

— "Stop poco, ta predicadora, coe centésima parte dje bendición koe bo ta primintí mi, ya mi ta contentoe. Promer koe toer cos mi kier pintá e imágen asina bon koe mi por, sin embargo mi no ta ilusioná mi coe ningún esperanza engañosa ; tal clase di cuadro ta ser semper mal pagá,"

"—No cordá alji riba awor, esai ta desanimá i ta debilitá e entusiasmo necesario pa concebí un obra artística. No inquetá bo pa placa—coe mi flornan mi ta ganá pa lo que nos tin di mester pa nos subsistencia. Trahá i concebí coe calma; si una vez e imagen ta clâ, El, na kende su honor bo ta pintéle, lo percurá també pa e obra ta pagá."

—"¿ Bo ta sigur dj'esai ?"

—"Sí, esai mi ta sperá sin duda alguna ; promésanan di Redentor di mundo ta infalible. ¿ El mes a bisa ; "*Lo mi derramá abundancia di mi bendición riba toer nan empresa* — riba *toer* nan empresa, riba *toer*, cuanto más riba esnan koe ta socede enteramente na su honor. ¿Kiko por procuréle mayor honor koe un imagen koe su vista sô lo inflamá corazón di hende, di grato amor recíproco ?"

—"Bo tin un cordamentoe demasiado elevá di mi trabao i di mi habilidad. ¿ Ta di ki modi, producto actual di mi pincel por sirbi pa honra di Dios, ta con él por inflamá corazón di hende di amor p'Ele ?

El ta continuá.

herhaaldelijk tegen de Baliërs hebben gewaarschuwd, doch het scheen, dat de beide bevelhebbers zoowel als de staf en het bestuur met blindheid waren geslagen. Volgens de *Java Bode*, heeft ook de controleur Liefrink reeds 8 dagen voor dat de slachting onder onze brave soldaten en officieren plaats had, gewaarschuwd voor de booze plannen der Baliërs. De redacteur van de *Locomotief* acht de generaals Vetter en Van Ham, slachtoffer van een gruwelijk bedrog. Of deze twee bevelhebbers zich moeten laten bedriegen en er hun leger aan wagen, is eene andere zaak, waarover de *Locomotief* zich niet uitlaat.

— Onze troepen hebben volgens een telegram uit Batavia, Mataram ingenomen, 300 vaten rookloos buskruit, 4 kisten patronen voor repeteergeweren en eene hoeveelheid ontplofbare stof gevonden. Eenige hoofden hebben zich met hunne volgelingen overgegeven. Een aantal lijken van onze vermiste soldaten zijn te Mataram teruggevonden nabij een kruithuis. Te Tjakra Negara is de witte vlag geheschen ten teeken, dat zich de vijand wil overgeven.

Het *N. v. d. D.* ontving Donderdag-morgen het volgende telegram:

„Ida Bagoes Rai (een Balisch hoofd) heeft zich met twee honderd volgelingen onderworpen. De bevolking van Fjakra-Negara geeft teeken van onderwerping."

Uit den titel „Ida," welke ook dikwijls met „Bagoes" samengaat (Als Raden Mas op Java), blijkt dat hier sprake is van een Balineesch hoofd, vermoedelijk een der vroeger bedoelde Poenggawa's. Het geheele telegram wijst er op dat de Baliers meer en meer tot vrede neigen.

— Onder de velen op Lombok die alles in den steek moesten laten om hun leven te redden bij den overval der Baliers en om hun kleeren schreven of telegrapheerden, behoort ook de Zeereerw. heer pastoor Vogel, die zijne gansche bediening in handen der Baliers zag vallen.

Luxemburg. — Zooals men weet, is met den dood van den Koning - Groothertog Willem III het recht van beschikking over de beide Luxemburgsche ridderorden — de Eikenkroon en den Gouden Leeuw van Nassau — overgegaan op zijn opvolger. De tegenwoordige Groothertog heeft onlangs eene verandering in die instelling gebracht, waarbij de orde van den Eikenkroon, tot dusver groen met twee oranjestrepen, vervangen is door een lint van Oranje met drie smalle groene strepen. Het nieuw vastgestelde lint wordt evenwel alleen gedragen door hen, die door den tegenwoordigen Groothertog tot een graad in zijne orde zijn benoemd, zoodat zij, die door wijlen Z. M. onzen Koning met de onderscheiding begiftigd zijn, het lint van de vroegere kleur blijven dragen.

Italie. — Vrijdag-morgen heeft Z. H. in audiëntie ontvangen Emilio Castelar en heeft een zeer hartelijk onderhoud met hem gehad. Leo XIII sprak met hem over zijne redevoering en werken, waardoor hij beroemd is geworden. De H. Vader legde hem de politiek van den H. Stoel tegenover Frankrijk en Spanje bloot en zeide hem, dat hij encyclieken voorbereidde voor Noord-en Zuid-Amerika. Castelar stond verbaasd over den veel omvattenden blik en het diepe doorzicht van den Paus, die op hem den indruk maakte van een grooten geest, die naast de grootste mannen mag worden gesteld. Hij is er eveneens van overtuigd, dat de Paus veel vermag ten gunste van den internationalen vrede. Castelar heeft aan den Paus gezegd, dat hij steeds republiekein geweest is en het zal blijven, terwijl hij toch rekening zal houden met den tegenwoordigen toestand van Spanje, met het oog waarop hij zijner vrienden aanraadt de monarchie aan te hangen. Castelar vond den H. Vader in de beste gezondheid.

— Op de vensterbank van een politiebureau te Milaan is een bom met een brandende lont gevonden. Een groot aantal verdachte personen zijn in hechtenis genomen.

Frankrijk. — Weer heeft er te Rive-de-Gier eene vechtpartij tusschen Franschen en Italianen plaats gehad, ditmaal in een Italiaansch koffiehuis. Drie Italianen zijn zwaar gewond door messteken. Ook zijn door Franschen van buiten steenen geworpen naar het koffiehuis. Er zijn eenige personen gearresteerd.

— Men berekent, dat de tentoonstelling te Parijs in 1900 veel meer zal kosten dan die van 1889. De staat zou 75, de stad Parijs 25 millioen frs. bijdrogen. Er zouden overeenkomsten worden gesloten met spoorweg, omnibus-en boot-maatschappijen, om de entrées tevens het vervoer naar alle punten van Parijs heen en weer te verbinden.

— De Oostenrijksche consul-generaal te Marseille, de heer v. Montlong, heeft van zijne regeering mededeeling ontvangen van eene samenzwering van anarchisten te Marseille en den rechter van instructie daarvan in kennis gesteld. Tengevolge daarvan zijn te dier plaatse opnieuw eenige anarchisten gevangen genomen, en daardoor is niet alleen bevestigd geworden, wat de consul-generaal heeft medegedeeld; ook nieuwe bijzonderheden zijn aan het licht gekomen. Openlijk wordt erkend, dat de politie te Marseille niet berekend is voor hare taak; voornamelijk mist men persooneel, dat eene vreemde taal machtig is en voldoende toezicht kan houden op de woelingen van het uit alle landen te Marseille saamgestroomde gepeupel. Er is eene anarchistische vereeniging ontdekt, die onophoudelijk betrekkingen onderhoudt met de compagnons in Italië en Spanje, tevens is gebleken, dat er in den laatsten tijd telkens Italiaansche anarchisten in kleine groepen te Marseille gekomen zijn.

— Ten slotte nog een geschiedenisje, dat tamelijk onbetrouwbaar is en de „pretentie" heeft, het aantal kroon-" pretendenten" in Frankrijk met nog een te vermeerderen.

De *Petit Marseillais* bevat berichten over eene zaak, die over eenige jaren nogal gerucht heeft gemaakt: het bestaan namelijk van een keizerlijken prins.

Men wist, dat de zoon van Napoleon III te Londen ernstige betrekkingen had gehad met eene jonge Engelsche, Watkyns genaamd; wat men niet wist, is, dat de prins met die juffer goed en wel getrouwd was, en het kind, dat uit hunnen echt gesproten is, bijgevolg de wettige zoon is van Napoleon IV.

„Het overtuigend bewijs hiervoor zal binnen kort geleverd worden" (?). zijn er overigens, vraagt bovengenoemd blad, niet reeds zedelijke bewijzen, waarmee men niet voldoende rekening houdt?

Een dier bewijzen was de aanwezigheid van miss Watkyns, biddend en weenend te Chislehurst, toen het noodlottig nieuws aankwam (?). Verder blijkt uit de brieven, die de prins haar geschreven heeft, dat hij miss Watkyns behandelde met al den eerbied, dien men opzichtens zijne vrouw aan den dag legt, en niet als eene bijzit.

Het kind is nu 14 jaar oud.

't Is alweer eene vergezochte historie!

Belgie. — Eene jammerlijke tijding komt uit Antwerpen.

Gisterennamiddag heeft een brand groote schade aangericht in de schilderachtige middeleeuwsche wijk, die het aantrekkingspunt der tentoonstelling is.

Ten kwart over vijven ontstond de brand op de verdieping van eene der woningen aan de Capelle-straete (d. i. de straat), langs welke men op het Merckt-plein komt, zoodra men de Kipdorp-poorte is doorgegaan). De brand had plaats aan die zijde der straat, welke aan de rechterhand van den binnenkomenden bezoeker is gelegen.

Daar al de huizen van hout, kalk en lichte grondstoffen zijn opgetrokken, verspreidde het vuur zich met ontzettende snelheid links en rechts. Binnen een uur tijds waren er acht huizen vernield. En het is alleen te danken aan het krachtig werken der brandweer, dat de schade niet nog grooter is geweest.

Uit de winkels in de benedenverdiepingen zijn de kostelijkste waren nog gered kunnen worden, maar tal van middeleeuwsche kostumes, die bij de historische optochten zooals de inkomste van Karel V enz. gebruikt werden en op de bovenverdiepingen geborgen waren, zijn verbrand.

De stoffelijke schade is echter grootendeels door verzekering gedekt

— Het tijdstip, waarop de Antwerpsche tentoonstelling voor goed gesloten zal worden, is bepaald op Maandag 5 November.

Van nu af aan zal des Zondags en ook op Allerheiligen de „ inkomprijs slechts een halven franc bedragen.

Duitschland. — Keizer Wilhelm wordt Zaterdag 20 Oct. weêr te Berlijn verwacht. Eerst evenwel moet hij o. a. noch te Friesach, in Brandenburg, een gedenkteeken onthullen voor den Grooten Keurvorst en dan een bezoek brengen aan zijn moeder, Keizerin Friedrich. Maandag gaat de Keizer weêr uit Berlijn weg, om te Wiesbaden de nieuwe opera in te wijden. Noemde Gambetta zich indertijd „de commis-voyageur der Republiek," — 't heeft er veel van of men voor het Keizerrijk er ook een aan het trainen is.

— De kroon van Wurtemberg zal vermoedelijk aan een jongeren tak overgaan, daar een mannelijk afstammeling van den regeerenden tak van het vorstendom ontbreekt. Daar de jongere tak den Katholieken godsdienst belijdt, zal bij den Landdag een wets-ontwerp ingediend worden, waarbij, voor het geval een niet Lutersche vorst den troon bestijgt, diens rechten als het hoofd der Lutersche kerk zullen worden overgedragen aan een commissie, bestaande uit den voorzitter der Synode en drie Luthersche staatsraden.

Groot-Brittannie. — In het volgende jaar zal plechtig het 13e eeuwfeest worden herdacht van Groot-Brittanje's bekeering tot het Christendom. Te dier gelegenheid zal een votiefkerk nabij Londen gebouwd worden.

— Te Londen is een nieuwe kerk geconsacreerd voor de Polen en Lithauwers, die uit Rusland zijn verbanen. Kardinaal Vaughan verrichte de plechtigheid.

Spanje. — Er schijnt weer een ministerieele crisis ophanden te zijn. Tusschen den minister van koloniën en zijne ambtgenooten moet een ernstig verschil van meening gerezen zijn over de quaestie der hervormingen op het eiland Cuba, tengevolge waarvan de minister van koloniën voornemens is af te treden.

Engeland. — De bedrijvigheid der Engelsche regeering kan bijna niet anders toegeschreven worden dan aan haar zorg omtrent Ruslands houding. De Russen toch zijn weer op hunne gewone manier bezig: ernstige daden te verrichten met het onschuldigste gezicht en onder de onnoozelste voorwendsels. In den Chineesch-Japanschen oorlog openlijk tusschenbeiden komen, kunnen zij niet, daartoe bestaat geen reden. Nu verzekeren zij, dat Chineesche soldaten strooptochten op de Siberische grens hebben gedaan en daar de Russische onderdanen aangevallen. Natuurlijk moet Rusland nu maatregelen nemen. „En 't zijn geen geringe ook: in plaats van wat gendarmen of grenswachters te zenden, heeft de Siberische gouverneur vijf bataljons scherpschutters, twee eskadrons kozakken en drie batterijen geschut, alles onder bevel van een generaal, naar de Chineesche grens gezonden.

Dit vindt Engeland een wel wat sterke macht, om geweldadigheden van afgedwaalde en stroopende soldaten te beletten. De zaak komt den Britten te meer verdacht voor, wijl de Russen thans te Okhta, nabij St. Petersburg, bezig zijn, vergelijkende proeven te nemen met Engelsche pantserplaten en Russische kanonnen, waarbij zij tot de voor hen aangename overtuiging komen, dat hunne kogels door de pantsers van John Bull heendringen.

Ook hebben de Franschen een viertal oorlogsschepen naar China gezonden, wat den Engelschen wegens het oude zwak der Franschen voor den Moscoviet al evenmin aanstaat.

De Britten hebben het dus raadzaam geacht, hun toch reeds aanzienlijk eskader in de Oost-Aziatische wateren met nog een paar schepen te versterken.

Maar, — de Russen hebben onmiddellijk hetzelfde gedaan.

De Japanners hebben nog geen besliste daad verricht. Zij gaan met geduld en beleid te werk. Een te Tientsin aangekomen Engelsche stoomboot berichtte, nabij Chefoo zeven groote Japansche oorlogsschepen te hebben gepraaid, welke inlichtingen inwonnen betreffende de bewegingen van het zuidelijk Chineesche eskader.

Een aantal Japansche schepen kruisen in de golf van Petchili. Bij nacht naderen zij de kust, bij dag stoomen zij verder in zee, ten einde de Chineesche vloot te beletten Port Arthur te verlaten.

Het gevolg van dit alles is, dat zoowel de Chineesche als de Europeesche handelaars te Shanghai bezorgd worden. Nog slechts zeer weinige schepen varen onder Chineesche vlag, en men acht het gevaar zoo groot, dat Chineesche koopliedcn aldaar al hunne vrachtcontracten opzeggen.

Ook te land rukken de Japanners voort; zij trekken naar Mukden op, zonder zich in te laten met gewaagde operatiën.

In Korea hebben zij reeds het hervormingswerk ter hand genomen. Zij hebben verschillende maatregelen ingevoerd, die het vertrouwen en de rust in het land moeten doen wederkeeren. Zij, die zich aan de wetten onderwerpen, worden vriendelijk behandeld en aangemoedigd, en de Koreanen ondervinden, volgens *Central News*, reeds de voordeelen der verdrijving hunner roofzuchtige overheerschers. In de Koreaansche steden worden uit inlanders weerbaarheids en politiekorpsen gevormd. Zij worden door Japanners gedrild en gewapend, Japansche officieren staan aan het hoofd, en Japan betaalt de aangenomen manschappen. Dit inlandsche leger is nu 10.000 man sterk.

China - Japan. — Altijd nog maar met geruchtsgewijze wordt gewaagd van het landen der Japanners aan de Chineesche kusten. Eén gerucht laat er 40,000 aan wal gaan bij Shan-Kaï-Kwan en vermeldt telegraaflijnen, en volgens een ander gerucht is eene andere afdeeling aan wal gegaan bij New - Chwang. Bij de havenplaats Takau zouden zich mede Japansche schepen vertoond hebben.—Alles gerucht, ziet men dus, en nog niets met zekerheid bekend.

— De *Standard* ontvangt een schrijven van haar correspondent te Peking, waarin een allesbehalve gunstig beeld wordt gegeven van den toestand, waarin China's weermiddelen verkeeren. Van alle kanten van China— zegt de correspondent— maar vooral uit Foochow komen berichten over de onbruikbaarheid der kanonnen, die sedert den oorlog tegen Frankrijk niet meer zijn gebruikt, en waarvan elk stukje metaal, dat er van los kon worden gemaakt, is gestolen. Is het daarom te verwonderen, dat het volk plakkaten plakt tegen de stadspoorten, waarbij de hoofden geëischt werden van de onderkoningen en Taota's, die het in hen gestelde vertrouwen aldus misbruikten? Steeds luider hoort men den eisch, dat er verandering kome. Een der eerste gevolgen, welke de oorlog zal hebben, moet wezen, dat er eene algemeene opruiming onder de omkoopbare Mandarijnen zal worden gehouden.

Afrika.—De oorlogzuchtige geest verspreidt zich snel onder de inboorlingen aan de Oostkust. Alle krijgslieden op het Portugeesche gebied, zonder wapenen, trekken bij duizendtallen samen aan de oevers van de Incomati. Het leger der inlanders is thans dichter bij gekomen; het is geen 7 mijlen van de stad Lorenzo meer verwijderd. Alle magazijnen op het land zijn geplunderd, en eene hoeveelheid wapenen en munitie, door de Portugeezen prijs gegeven, zijn den inboorlingen in handen gevallen.

— Het gedenkteeken, dat koningin Victoria voor prins Lodewijk Napoleon in Zoezoeland heeft laten oprichten, is spoorloos verdwenen. Het ge-

denkteeken de busto uiteen wit marmeren kruis, met het opschrift; „Dit kruis is door koningin Victoria opgericht in vriendelijk aandenken aan Napoleon, Eugène, Louis, Jean, Joseph, Prince Impérial, om de plaats aan te geven, waar hij bij een verkenning der Britsche troepen door een schaar Zoeloe's overvallen werd en met het gelaat naar den vijand gewend, viel." Wat er van het kruis geworden is, weet men niet. Vermoedelijk is het gestolen, hoewel het geen groote waarde had. Men kan bijna niet aannemen, dat de Zoeloes de schuldigen zijn, aangezien deze eene onoverkomelijke vrees voor de geesten der dooden hebben.

— De Portugeezen, wier koloniale macht niet in de schaduw kan staan van de onze, hebben het hard te verantwoorden aan de Oostkust, nabij de Transvaal.

De oorlogszuchtige stemming breidt zich snel uit onder de Kaffers. Alle krijgers zijn onder de wapenen; bij duizenden verzamelen zij zich aan de oevers der Komati. Het naastbij zijnde leger der inboorlingen is thans geen zeven mijlen meer van de stad Lorenzo Mazquez verwijderd. Alle magazijnen in het land zijn geplunderd; een hoeveelheid wapenen en munitie, door de Portugeezen in den steek gelaten, is in handen der inlanders gevallen, die de blanken nu met hunne eigen geweren bedreigen.

N.-Amerika. — Uit New-York komen nadere berichten betreffende den cycloon, welke dezer dagen een groot deel van den staat Arkansas teisterde.

Vooral de stad Little Rock heeft veel geleden. De voornaamste gebouwen dezer stad werden vernield en velen der inwoners verloren het leven of werden gewond. Tot de gebouwen, welke ernstig beschadigd werden, behoorde ook de gevangenis. Vele gevangenen maakten gebruik van de verwarring, welke daardoor ontstond, om te ontvluchten. Hetzelfde gebeurde ook in het krankzinnigengesticht. De meeste personen, die uit beide inrichtingen wisten te ontkomen, werden echter spoedig weer achterhaald.

De schade, door dezen cycloon aangericht, is zeer aanzienlijk. Het bedrag daarvan is echter nog niet bekend, evenmin als het juiste aantal der personen, die bij deze ramp het leven verloren.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN EN GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank*, van af 1 Januari t/m. 30 Juni 1892, onder N°. 3259 t/m. N°. 7170 B, zal plaats hebben op Donderdag den 8n November 1894.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 2 November 1894.
De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe público di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan di fo di 1 Januari te 31 di Juni di 1892, bao di noember 3259 te 7170 B, lo toema lugar Djaweebs dia 8 di November 1894 i dianan koe ta sigui.

Ta pidi interesadonan di evita e beendemeentoe ayi pagando intres koe nan ta debe.

Corsouw, 2 di November 1894.
President,
M. P. CURIEL.

DE DIEZ Y OCHO Á VEINTE Y SIETE.

Contéstame á esta pregunta. Si te vieses obligado á perder nueve años de trabajo y de placeres, de entre todos los años de tu vida, ¿de qué parte de tu adavir ísi prefer perderlos? Suponiendo que fueses todavía joven y que tuviera aún tu carrera por recorrer. ¿No es verdad que la elección te ía muy duras Ya lo creo. Una muejer que era pobre prometió una vez ceder uno de sus seis pequeñuelos á una señora rica, y aquella misma noche mientras todos estaban durmiendo los contempló en sus camitas procurando escoger aquel que debía ser cedido. Pero, ¿ Escogió alguno? ¡Qué había de escoger! se los quedó todos.

Empero, el hado no nos consulta, y se lleva lo que le place. Y en el caso del Sr. D. José Brinas, de Cuadix, provincia de Granada, se le llevó, de las diez y ocho á los veinte y siete, nueve de los mejores años de su vida, y los más valiosos de ella. No es que le matase y volviese luego á la vida, ni que le tuviese dormido, ni oculto en un calabozo, ni nada semejante. Nada de eso; y, sin embargo, lo que le aconteció fué mucho peor que todo ello. Vióse acometido de una misteriosa enfermedad. Los primeros síntomas, dice, fueron terribles dolores en el vientre, los cuales le obligaron á abandonar los estudios; y la facultad de digerir los alimentos le fué faltando gradualmente hasta que casi la perdió por completo. "Todo cuanto comía," dice, "lo arrojaba, á menudo, luego después; cuyo acto iba acompañado de grandes dolores." Como el tiempo iba pasando, consultó á los médicos, y usó las medicinas que estos le prescribieron, aunque sin resultado. Los doctores decían que la enfermedad era una gastralgia crónica, lo que significa una indigestión y dispepsia ya muy arraigadas.

En semejantes casos la superficie del estómago se cubre con un mucus, muy perjudicial, y de un sucio color gris; las glándulos que preparan los fluidos digestivos cesan de funcionar; la lengua se cubre de una capa espesa; la garganta se congestiona; el corazón palpita, en ocasiones, con violencia, y otras veces, lo hace despacio, con debilidad, y una sensación de desmayo; el sueño se vé interrumpido, ó se hace imposible, salvo á fuerza de peligrosos narcóticos; el aliento es fétido; los labios están secos; las manos y pies fríos, y el dolor de cabeza y el vértigo son frecuentes.

A menos de que se ponga pronto remedio, la enfermedad progresa hasta que se manifiestan los síntomas de la pleuresía, el hinchazón del hígado, el asma, los dolores de riñones, el mal de piedra, el reumatismo, la tisis, la hidropesía, el mal de corazón, etc. Cualquiera de estas enfermedades puede súbitamente, terminar por muerte. Variando según la edad y constitución del paciente, tal es la gastralgia crónica, la más peligrosa y persistente de todas las enfermedades, y á la verdad la única enfermedad, de la cual las otras son solo meros síntomas. Cualquiera que se convierte en víctima de esa enfermedad, puede decir que ya está fuera del mundo; peor aún, si es que no tiene una esperanza de alivio; porque sus días discurrirán bajo las más negras sombras del dolor y del miedo.

Ella fué la que abrió, ese boquete de siete años en la vida de nuestro joven amigo; la que interrumpió sus estudios; la que paralizó sus futuras empresas; la que destruyó su felicidad; la que cambió su viril energía en debilidad propia de la vejez; la que eclipsó el sol de su vida ántes de que el disco marcase el mediodía. Y esta cruel y traidora enfermedad es tan común que muy pocos libran por completo de sus ataques.

La carta del Sr. Brinas, fechada en 10 de Agosto de 1893, concluye de este modo: "No encontraba remedio radical en nada de lo que se me prescribió durante mi larga y triste enfermedad, hasta que, por fin, un día el Sr. D. Nicolás Rodríguez Puerta, droguero de esta plaza, me recomendó que probara el Jarabe curativo de la Madre Seigel; y, tan pronto lo hice, empecé á mejorar. Recobré el apetito; volví á digerir los alimentos, y en dos meses me ví devuelto á mi cabal salud; aunque no por ello dejé de seguir tomando el Jarabe, como á prevención, durante un cuanto tiempo después. Autorizo á V. á que publique este caso, como una prueba de mi gratitud. (Firmado), José Brinas."

Nosotros participamos de su pena por la pérdida de aquellos preciosos años, pero nos regocijamos de que haya recobrado la salud, cuando aún es joven. La vida es corta; los años son pocos; ¿ por qué, pues, perderlos en la enfermedad, cuando la cura está á la mano?



TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1894.	Philadelph[a]		Venezuela		Caracas.		Philadelphia		Venezuela		Caracas.	
Vertrekt van NEW YORK....	Aug.	23	Sept.	4	Sept.	12	Sept.	22	Oct.	3	Oct.	13
Komt aan te CURAÇAO	„	29	„	7	„	18	„	28	„	9	„	19
Vertrekt van „	„	30	„	8	„	19	„	29	„	10	„	20
Komt aan te PTO. CABELLO	„	31	„	9	„	20	„	30	„	11	„	21
Vertrekt van „	Sept.	1	„	10	„	21	Oct.	1	„	12	„	22
Komt aan te LA GUAYRA..	„	2	„	11	„	22	„	2	„	13	„	23
Vertrekt van „ ..	„	5	„	14	„	26	„	5	„	16	„	26
Komt aan te PTO. CABELLO	„	6	„	15		27	„	6	„	17	„	27
Vertrekt van „	„	6	„	15	„	27	„	6	„	17	„	27
Komt aan te CURAÇAO	„	7	„	16	„	28	„	7	„	18	„	28
Vertrekt van „	„	7	„	18	„	29	„	9	„	19	„	30
doet LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	8	„	19	„	30	„	10	„	20	„	31
Komt aan te NEW-YORK...	„	14	„	25	Oct.	6	„	16	„	26	Nov	

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van CURAÇAO......	Sept.	8	Sept.	19	Sept.	29	Oct.	10	Oct.	21
Komt aan te MARACAIBO......		9		20		30		11		20
Vertrekt van „		16		26	Oct.	7		17		27
Komt aan te CURAÇAO........		17		27		8		18		28

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouw en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.